

Minu Sugupuu

5. mai 2007 (5)

Laine Polt (Vellendi)

1927-2007

Laine sündis perekonda kuuenda lapsena. Neli vanemat venda said endale kaks eesnime aga Lainele anti vaid üks. Üks enne Lainet surnult sündinud vend nime, aga ei saanudki. Isa Johannes Rudolf Polt (1893-1979) oli kogu elu tegelenud palkide saagimisega laudadeks ja prussideks. Ema Katariina Laisaar (1887-1981) oli kodune.

Laine sündis Loobu külas Aaspere vallas Viru maakonnas 19.10.1927. Seda päeva aga ei pandud kirja kui ametlik sünnipäev, sest ilmad olid kehvad, tööd vajasid teha ja kui lõpuks 7. jaanuaril 1928 kirikusse registreerima jõuti, oli aeg juba nii kaugel, et õige sünniaja teatamise korral oleks vanematele trahvi tehtud. Sedasi registreeriti Haljala ew. lut. koguduse Haljala kirikus sünnipäevaks 29. november 1927. Sel päeval (29.11) tähistati edaspidi ka Laine sünnipäeva.

Kooliteed alustas Laine 17. septembril 1934 Aaspere valla Loobu 6 kl. koolis. Esimesel poolaastal oli klassijuhatajaks H. Jürgens, kes eestistamisel sai nimeks H. Rohtla (oli õpetaja ka järgmised kaks aastat). Koolist puudus Laine õppeaasta jooksul 10 päeva ja ainsa õppeainena oli “väga hää” matemaatika. Ka käitumine ja hoolsus said parima võimaliku hinnangu. Kooliaastad algasid tol ajal muide septembri viimasel nädalal.

Algkooli lõputunnistuse järgi (24.05.1940) lõpetas Laine Loobu 6 kl. algkooli kuue klassi kursuse ja omandas sellega õigused, mis maksvate seaduste ja määrustega on kindlustatud avalikkude algkoolide lõpetajatele. Laine käitumine koolis hinnati hindele väga häa (5) nagu ka matemaatika ning ajalugu ja kodanikuõpetus. Kummalisel kombel oli kolme väärt laulmine ja joonistamine. Hiljem oskas ta laulda küll. Kooli juhataja oli tol ajal Alfred Kuusik (oli ka klassijuhataja kuueklassis) ja õppenõukogu liikmena tunnistusel kirjjas Helmi Rohtla

(Jalakas, klassijuhataja esimeses kolmes klassis). Edasi ta kooli ei saanud kuna oli liiga väike. Hiljem tuli sõda.

*Laine
koolieelikuna*

Johannes Rudolf ja Katariina Polt lastega. Vasakult: Heinrich Aleksander, Johannes Rudolf, Richard Eduard, Katariina, Laine, Arthur Edgar. (1928)

Laine Loobu kooli IV klassis 1938

Pärast sõda, 1946.a. septembris alustas Laine neljaastaseid õpinguid Tallinna Kergetööstuse Tehnikumi dekoratiivkudumise erialal. Grupijuhataja (klassijuhataja) oli M. Teras. Hinded õpingute ajal olid peamiselt viied. Vaid joonestamine ja rahvarõivad said ühel korral aastahindena nelja. Seal õppis ta koos oma venna Heinrichi tulevase abikaasa Adda-Pauline Lepastega.

Kuna matemaatika oli tal koolis pidevalt olnud lemmikaineks ja hinded väga head proovis ta õpetajate seminaris õppida matemaatika õpetajaks. Klassijuhataja viskas aga koolist välja kui selgus, et

Loobu kooli üldpilt. Laine V klass. Ees keskel istub kooli juhataja hr. Käsper Luts (Schnell), tagapool seisab Laine esimeste klasside õpetaja Helmi Rohftla (Jürgens, Jalakas). Laine seisab kooli juhataja taga, pisut paremal.

tegemist on kulaku tütreaga. Korraldati vestlus ja Laine aeti koolist ära.

Sedasi ei tulnud Lainest ei tekstiilikunstnikku ega matemaatika õpetajat. Arvutamiseaga aga oli ta seotud kogu oma edasise tööpõlve. Nimelt tuli temast raamatupidaja, kes arvutas teistele näiteks palkasid (nt. Hiiu Teraviljasalves). Viimane töötöend anti talle välja 3.2.1989 ENSV Riikliku Agraartööstuskomitee Riikliku Projekteerimisinstituudi "Eesti Põllumajandusprojekt" poolt, kus ametikohaks oli märgitud V liigi tööline. Pea seejärel jäi ta pensionile.

Kudumisega tegeles Laine siiski ka edaspidi. Kudumisteljed olid omas majapidamises ja kui need enam ei töödanud, käis ta kudumas

venna pool, kes elas samal tänaval. Kinnaste, sokkide ja kampsunite kudumine tuli tal välja nagu iseenesest.

Seejärel kui isa 1952 kulakuks tunnistati ja perekond Virumaal oma elamisest ilma jäi, polnud perekonnal palju muid variante kui Tallinnasse kolida.

Aasta pärast isa vabanemist Narva vanglast eraldati Tallinna Linna Nõmme rajooni Tööraha Saadikute Nõukogu Täitevkomitee otsusega ehituskrunt hoonestamiseks aadressil Allika 8a Tallinnas Nõmme rajoonis. (hilisem aadress Külmallika 8A).

Kuna aga represseeritutel maja ehituseks eriti võimalusi polnud (paberite järgi vaesed), otsustati uus kodu ehitada tütre Laine nime kasutades. Maja ehitati aastatel 1954-1958.

Loobu kooli naljapilt (Laine enda ütlus) Läsna jõe silla all Narva maanteel. Laine VI klass. Laine all reas paremalt teine tüdruk.

Aasta 1957 2. novembril abiellus Laine Tallinna Linna Perekonnaseisuahtide Büroos Valdur Vellendiga ja sai endale sedasi uueks perekonnanimeks Vellendi. Esimene tütar Tiiu sündis järgmise aasta 18. aprillil.

Selleks ajaks elas perekond (koos Laine vanematega) vastvalminud majas. Maja riikliku vastuvõtu akt kirjutati välja oktoobris 1958 ja esimese elanikuna pandi kaks kuud hiljem kirja Laine. Ema ja isa kirjutati maja elanikeks alles aastatel 1959 ja 1961. Tegelikult elasid nad majas juba algusest peale kuni surmani.

Lainele ja Valduri sündis veel kaks tütart. Hille sündis 23.1.1962 ja Anneli sündis Laine enda tegelikul sünnikuupäeval ehk 19.10.1965.

Vanaema austava nimetuse sai Laine aastal 1981 kui aasta varem abiellunud tütre Tiul sündis poeg. Kokku on Lainel käesolevaks hetkeks seitse lapselast ja kaks lapselapselast.

Pensionile jäi Laine ametlikult 1982 aga jätkas veel tööelu. Lõplikult jäi ta töölt ära pärast rasket autoavariid, mille tagajärjel veetis ta pikka aega haiglas.

Laine leeris Hajjalas aastal 1945.
Laine leidub pildilt teisest reast paremalt esimesena.

Ühel ilusal õhtul tuli ta koju mars-
ruutaksoga number 4 (liinitakso
ehk kutsikas), kaasas kotid toidu-
moonaga, mis ta oli ostanud töökoha
kõrvalt kauplusest “Marja”. Marsa
juht sõitis aga Raja tänaval TPI kohal
läbi suure augu, kaotas juhitavuse
ning kihutas tänava teisel poolel seis-
nud elektripostile otsa. Laine paiskus
marsa avanenud uksest asfaldile ja sai
raskeid vigastusi. Hiljem kohtus
püüdis Tallinna Taksopark väita, et
sellises kohas polnud võimalik ava-
riid teha, sest seal polevat tänavatki.
Nimelt Tallinna linna ametlikult

kaardilt konkreetne tänavalõik puu-
dus tõepoolest ja seda vaatamata asja-
olule, et seda tänavat on kasutatud
liikluseks juba aastaid ja seda pidi
liikles ka liinibuss number 23. Kohtu-
nik pidi siis kohtuistungil katkestama,
et isiklikult sündmuskohal käia.
Lõpuks määrati kahjukannatanule
Lainele kompensatsioon, mille suu-
rus tõsi küll oli vaid sümboolne.

Aga ega pensionil olles Laine osa-
nud puhata. Ta hoolitses kodu
eest, toitis majaelanikud, müttas aias,
käis laupäeviti pesumajas, ronis puu

*Tallinna Kergetööstuse Tehnikumi dekoratiivkudumise eriala õpilaste suvepidu
Sauel 23. juunil 1948. Ees paremal seisab Laine ja taga keskel Adda-Pauline
Lepaste, Laine venna tulevane abikaasa.*

otsa oksti lõikama ja seda oma viimaste eluaastateni. Tihti olid tema hoole all lapselapsed ja kui tütar Tiit ehitas naabrusse maja, toitis ta ka ehitajad.

Paaril korral käis ta abikaasaga turismireisil lõunas, paaril korral üksi (nt. laevareisil Volga jõel). Välisriikidest õnnestus tal külastada Soomet ja Rootsit.

Viimased viis-kuus eluaastat vaevas Lainet haiguse tagajärjel tugevalt nõrgenenud nägemine. Lõpuks ei suutnud ta enam eraldada muud kui valgust ja pimedust. Sedasi muutus majapidamise ja enda eest

hoolditsemine pea võimatuks. Siiski võttis ta omapead ette jalutuskäike tütre majja.

Mälu oli tal suurepäraseks. Lapsepõlves õpitud luuletusi ja laulukesi (päris pikki) oskas ta peast elu viimaste päevadeni.

Viimased pool eluaastat veetis Laine Undla hooldekodus, kus suri 24. aprillil 2007.

Öeldakse, et kadunukesest pahasti rääkida ei tohi. Laine Vellendist ei suuda midagi pahasti rääkida isegi siis kui väga tahaks. Sedavõrd toreda, elurõõmsa, abivalmis, usina ja armsa inimesega oli tegemist.

*Üks grupipilt, millel esireas seisab ka Laine.
Pildistamise aeg ja koht on esialgu teadmata.*

*Laine laulis lühikest aega laulukooris.
Pildilt leidub ta teisest reast paremalt viiendana.*

Laine tsiviilkaitse esmaabivõistlustel.

Laine, Ada ja Heints 1948

*Laine ja Valdur Vellendi esimese
tütre Tiiga 1961 omas kodus
Tallinnas Külmallika 8a*

*Johannes Rudolf ja Katarina Polt lastega. Vasakult: Heinrich Aleksander,
Johannes Rudolf, Laine, Richard Eduard, Katarina, Arthur Edgar. (u. 1978)*

Tallinn Külmallika 8a. Siin elas Laine pool sajandit. (1984)

Laine ja Valdur Vellendi oma kolme tütrega: Tiiu, Hille ja Anneli. (1980)

*Pärnu memm (Valma Joala) ja Tallinna memm (Laine Vellendi) oma esimese lapselapselapse Sophie Amanda Joala ristsete aegu
8.4.2006 Tallinnas tütre Tiidu majas Tallinnas Tiigi 6*

Laine viimane elukoht, Undla hooldekodu Kadrina lähedal.

Ilmub aastast 2007
Toimetab: Vahur Joala
Tiigi 6 12616 Tallinn
E-mail: vahur@tiigi.ee

All materials contained on this publication are protected by copyright law and may not be reproduced, distributed, transmitted, displayed, published or broadcast without the prior written permission of © Vahur Joala or in the case of third party materials, the owner of that content. You may not alter or remove any trademark, copyright or other notice from copies of the content. However, you may copy and one print copy for your personal, noncommercial use only.